

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul XII nr.136

Aprilie 2009

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Aprilie 2009: anticipații mai puțin favorabile în industrie, perspective optimiste în construcții.....2
<i>Evoluția producției</i>	- Ritmuri pozitive de creștere a producției în ambele sectoare; posibilă atenuare în industrie, accelerare în construcții3
<i>Stocuri</i>	- Produse finite: stagnare în ambele sectoare. Materii prime: stocuri normale atât în industrie, cât și în construcții6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Principalele cauze de limitare a producției: insuficiența cererii în industrie, blocajul financiar în construcții7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Disponibilizările de personal vor continua în industrie; noi angajări în construcții.....8
<i>Prețuri de producție</i>	- Ajustări de mică amploare ale prețurilor de producție în industrie și construcții9
<i>Investiții</i>	- Activitate investițională redusă în industrie și construcții....10
<i>Profitabilitate</i>	- Posibilă deteriorare a ratei profitabilității în industrie; anticipații favorabile în construcții11
<i>Secțiune grafică – evoluții sectoriale</i>	12
<i>Precizări metodologice</i>	16

*Tendințe
generale*

Aprilie 2009: anticipații mai puțin favorabile în industrie, însă perspective optimiste în construcții

Potrivit ultimului sondaj de conjunctură realizat de BNR, ritmul de creștere a producției se va menține la valori pozitive în ambele sectoare, fiind anticipate totuși diferențe de tendință – posibilă atenuare în industrie, accelerare în construcții. O evoluție mai puțin favorabilă în comparație cu luna anterioară este anticipată și în privința portofoliului de comenzi al companiilor industriale, însă anticipațiile converg către o redresare a cererii în construcții, probabil sub influența factorilor sezonieri.

La nivelul stocurilor de produse finite industriale se va stopa probabil procesul de acumulare observat în luna precedentă, soldul opiniilor coborând la circa 1 la sută (de la +10 la sută în martie). În construcții, modificările sunt nesemnificative comparativ cu luna martie, soldul conjunctural situându-se și de această dată în apropiere de zero. Disponibilul de materii prime va rămâne la o dimensiune normală în industrie, în opinia a 90 la sută dintre respondenți. După ușorul deficit consemnat în luna precedentă, în construcții se anticipează revenirea la parametri normali, soldul conjunctural fiind doar marginal negativ (-1 la sută).

Dimensiunea scăzută a cererii a fost în continuare semnalată ca sursă a dificultăților întâmpinate în desfășurarea activității de producție de circa 45 la sută dintre participanții la sondaj. Acest factor pare totuși să predomine în industrie, în construcții prima poziție fiind deținută de blocajul financiar (circa 31 la sută dintre respondenți, procent în creștere față de luna martie). Pe următoarele poziții se situează deprecierea monedei naționale și ratele ridicate ale dobânzilor la credite, în acest sens exprimându-se 8 la sută și respectiv 12 la sută dintre respondenți.

Restrângerea numărului de salariați va continua în sectorul industrial și în luna aprilie, soldul opiniilor menținându-se la o dimensiune comparabilă celei din luna precedentă (-28 la sută). În schimb, în sectorul construcțiilor cererea de forță de muncă se va intensifica pe fondul revigorării activității, soldul opiniilor majorându-se de la -3 la sută la +12 la sută.

Din perspectiva evoluției prețurilor producției industriale, se anticipează o ușoară accelerare a ritmului de creștere, soldul conjunctural urcând de la -4 la sută în luna martie la +8 la sută. Nici în sectorul construcțiilor nu vor interveni ajustări importante ale prețurilor, aproximativ 80 la sută dintre respondenți pronunțându-se pentru stabilitatea acestora.

Sectorul industrial ar putea consemna în luna aprilie noi pierderi de profitabilitate, soldul opiniilor revenind la valori negative (-15 la sută). În schimb, pentru sectorul construcțiilor rezultatele indică o redresare a ratei profitabilității (sold conjunctural de 21 la sută), ce poate fi asociată revigorării activității.

Ritmuri pozitive de creștere a producției în ambele sectoare; posibilă atenuare în industrie, accelerare în construcții

Rezultatele sondajului realizat în luna aprilie 2009 indică o atenuare a ritmului de dezvoltare a portofoliului de comenzi din sectorul industrial, soldul conjunctural reducându-se cu 7 puncte procentuale față de luna anterioară, până la circa 9 la sută. În construcții însă, anticipațiile converg către o redresare a cererii, soldul opiniilor devenind pronunțat pozitiv (aproximativ 50 la sută), probabil sub influența factorilor sezonieri.

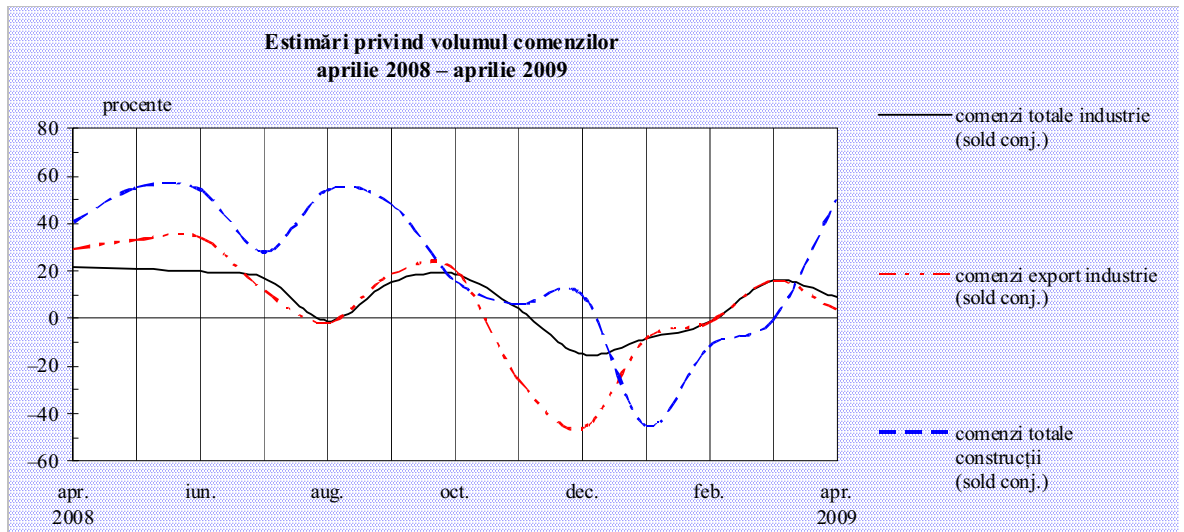
În structură, contribuții semnificative la extinderea portofoliului de comenzi în industrie au revenit în continuare industriei metalurgice, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și industriei materialelor de construcții – ramuri stimulate de revigorarea activității în construcții. O tendință ascendentă a cererii semnalează, de asemenea, industria alimentară și cea de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, ambele cu solduri ale opiniilor cuprinse între +30 și +40 la sută. În același interval valoric, dar în spectrul negativ, s-au situat soldurile conjuncturale din industria ușoară, industria chimică și din activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, ceea ce sugerează deteriorarea portofoliului de comenzi la nivelul sectoarelor menționate.

Evoluții în industrie	Mar. 2009	Apr. 2009
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↗
Comenzi noi pentru export	↗	↗
Gradul de utilizare a capacităților de producție	73%	75%

O evoluție mai puțin favorabilă în comparație cu luna anterioară este anticipată și în privința cererii externe de produse industriale, soldul opiniilor diminuându-se de la 16 la sută la circa 4 la sută.

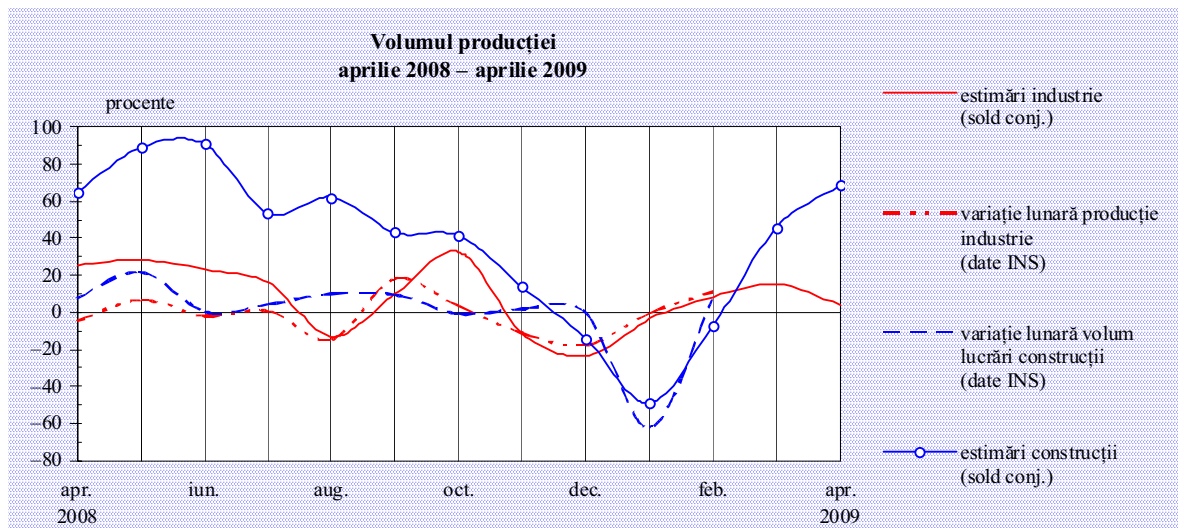
Aplatizarea traiectoriei crescătoare a acestui indicator s-a datorat: (i) scăderii suplimentare a comenzilor externe adresate industriei ușoare (sold al opiniilor: -42 la sută), industriei chimice (-41 la sută) și industriei producătoare de mijloace ale tehnicii de calcul, echipamente IT&C și aparatură medicală (-65 la sută); (ii) inversării de tendință intervenite în industria materialelor de construcții (de la 2 la sută în luna martie la -6 la sută), dar mai ales în industria alimentară (de la circa 14 la sută la -9 la sută) și (iii) stagnării volumului de comenzi primite din exterior de industria mijloacelor de transport (sold conjunctural de aproximativ 2 la sută, 90 la sută dintre respondenți exprimându-se în favoarea stabilității portofoliului). Solduri conjuncturale semnificativ pozitive, sugerând creșterea comenzilor pentru export, nu s-au înregistrat decât în industria de prelucrare a petrolului (+31 la sută) și în industria metalurgică (+35 la sută, în creștere cu 10 puncte procentuale față de luna precedentă).

Volumul comenzilor:
industrie ↗
construcții ↗

O atenuare a dinamicii este previzibilă și la nivelul producției realizate în luna curentă în sectorul industrial, soldul conjunctural (+4 la sută) reprezentând doar un sfert din nivelul consemnat în intervalul anterior. Prin contrast, în construcții persistă sentimentul optimist, soldul opiniilor crescând față de luna martie cu încă 23 de puncte procentuale, până la circa 70 la sută.

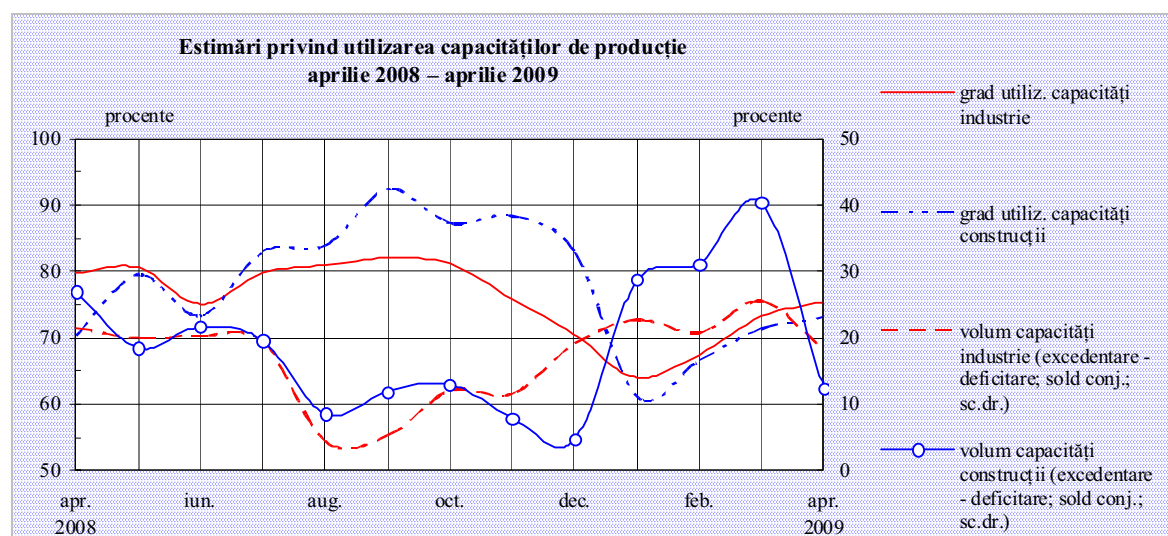
Volumul producției:
industrie ↗
construcții ↗

În cadrul industriei, perspective îmbunătățite nu au prezentat decât industria alimentară și industria metalurgică, cu salturi ale soldului conjunctural de 11 și respectiv 19 puncte procentuale. Indicii de atenuare a ritmului de creștere a producției s-au observat în industria lemnului (sold al opiniilor: 16 la sută), prelucrarea țiteiului (31 la sută), metalurgie (53 la sută) și industria mijloacelor de transport (23 la sută), în condițiile în care indicatorul sintetic s-a menținut la valori pozitive, dar inferioare celor din luna precedentă cu până la 63 puncte procentuale. Restrângeri severe de activitate sunt anticipate în industria extractivă (-84 la sută), industria ușoară (-45 la sută), industria de mijloace ale tehnicii de calcul și echipamente IT&C și industria energetică (aproximativ -65 la sută în ultimele două cazuri).

Menținerea tendinței ascendente a activității a imprimat o traiectorie similară gradului de utilizare a capacităților de producție, nivelurile medii estimate pentru luna aprilie fiind de 75,4 la sută în

industrie și de 73,1 la sută în construcții (superioare lunii martie cu 2,2 și respectiv 1,8 puncte procentuale). Cele mai consistente creșteri (6-9,5 puncte procentuale) s-au înregistrat în ramuri precum edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suporturi (80 la sută), prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari (91 la sută), materiale de construcții (73 la sută) și mijloace de transport (95 la sută). Cu restrângeri ale capacităților de producție s-au confruntat industria ușoară și industria energetică, însă nivelurile estimate au rămas la peste 75 la sută. La un nivel relativ modest se situează în continuare industria chimică (63 la sută) și industria metalurgică (60 la sută), chiar dacă în acest ultim caz s-a consemnat un progres comparativ cu intervalul anterior.

Creștere ușoară a gradului de utilizare a capacităților de producție

Anticipațiile privind disponibilul capacităților de producție în industrie și construcții continuă să indice un volum suficient al dotărilor în majoritatea companiilor analizate, în acest sens pronunțându-se circa 75 la sută dintre respondenții din ambele sectoare economice. Deși în scădere față de luna precedentă, ponderea opiniilor aferente dotărilor excedentare rămâne net superioară celei aferente variantei opuse de răspuns, astfel încât soldul conjunctural se menține la un nivel relativ ridicat (+18 la sută).

Dotări suficiente sunt întrevăzute în peste 80 la sută dintre companiile din industria mijloacelor de transport, activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, gazelor și a apei calde, industria materialelor de construcții, industria de mașini, echipamente, aparate electrice și din industria alimentară și a băuturilor. Capacități excedentare sunt estimate în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi, în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, industria extractivă, industria de prelucrare a lemnului, precum și în activitatea de construcții (solduri conjuncturale cuprinse între +23 și +97 la sută). O valoare negativă a indicatorului sintetic nu prezintă decât industria chimică, însă dimensiunea redusă a acesteia (-1 la sută) sugerează mai degrabă o situație relativ echilibrată.

Stocuri

Produse finite: stagnare în ambele sectoare.

Materii prime: stocuri normale atât în industrie, cât și în construcții

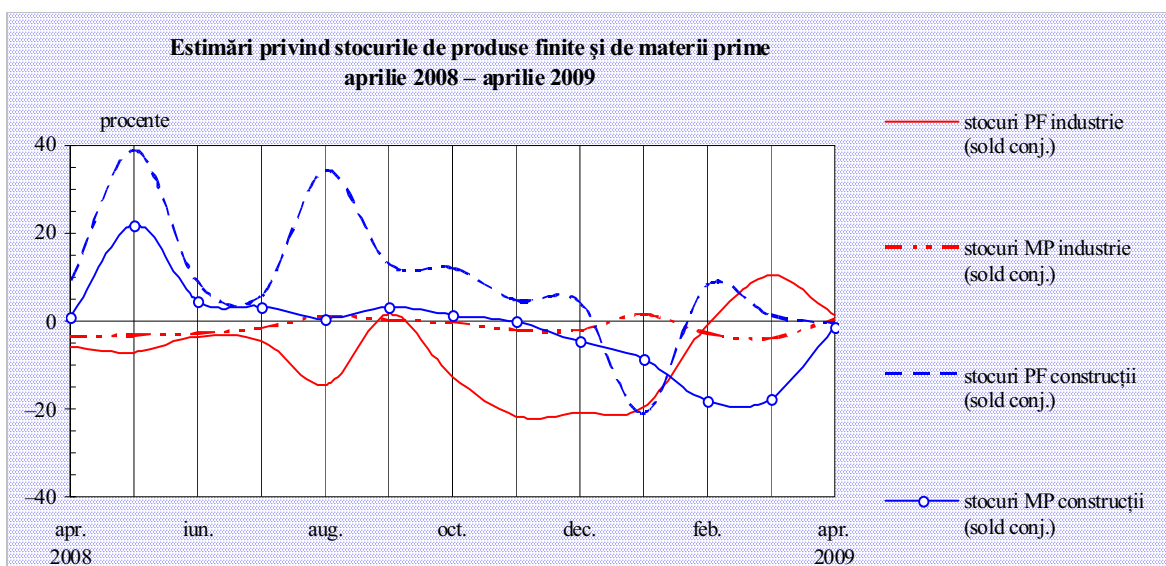
În luna aprilie se va stopa probabil procesul de acumulare a stocurilor de produse finite industriale, soldul opiniilor coborând la circa 1 la sută (de la +10 la sută în martie). În construcții, modificările sunt nesemnificative comparativ cu luna precedentă, soldul conjunctural rămânând în apropiere de zero. Mai mult de jumătate din numărul total al respondenților – procent în ușoară creștere față de luna precedentă – estimează stabilitatea indicatorului.

Evoluții în industrie	Mar. 2009	Apr. 2009
Stocurile de produse finite	↗	↔
Stocurile de materii prime	normal	normal

La nivelul industriei, evoluția a fost determinată de: (i) inversările abrupte de tendință produse în cazul industriei alimentare (sold conjunctural în scădere de la 16 la sută la -2 la sută) și al industriei de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (de la 31 la sută la -6 la sută) și de (ii) atenuarea considerabilă a ritmului de acumulare a stocurilor în industria de mașini, echipamente, aparate electrice (diminuare a soldului opiniilor de la 30 la sută la 7 la sută).

Acumulări importante de stocuri sunt previzibile în industria extractivă, industria producătoare de mijloace ale tehnicii de calcul, echipamente IT&C, aparatură medicală și în industria mijloacelor de transport, unde soldurile conjuncturale s-au situat între 47 și 58 la sută. Deși mai puțin pronunțată, tendința se regăsește și în industria chimică și în cea a materialelor de construcții (în ambele cazuri cel mai bine reprezentate sunt, totuși, opiniile referitoare la stabilitatea stocurilor de produse finite – procente de peste 70 la sută). O nouă absorbție de stocuri este estimată mai ales de companiile cu activitate de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde (-51 la sută).

Stocuri PF:
industrie →
construcții →
Stocuri MP: nivel
normal în ambele
sectoare

Din punct de vedere al stocurilor de materii prime, majoritatea managerilor din industrie estimează în luna aprilie un nivel normal, în acest sens pronunțându-se aproximativ 90 la sută dintre participanții la sondaj. La extremități opuse se plasează industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, caz în care se anticipează un disponibil peste limita normală (sold conjunctural: +55 la sută), și respectiv industria ușoară, unde se întrevede un deficit de materii prime (sold al opiniilor: -12 la sută). După ușorul deficit consemnat în luna precedentă, în construcții se anticipează revenirea la parametri normali, soldul conjunctural fiind doar marginal negativ (-1 la sută).

*Factori care
frânează
producția*

Principalele cauze de limitare a producției: insuficiența cererii în industrie, blocajul financiar în construcții

Restrângerea cererii continuă să reprezinte principala problemă la nivelul companiilor din industrie, în acest sens pronunțându-se toți operatorii din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suport și peste 80 la sută dintre cei cu activitate în industria chimică și în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal. Singurele segmente industriale care nu reclamă insuficiența cererii ca principal factor de limitare a producției sunt industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și industria mijloacelor de transport. În sectorul construcțiilor, 28 la sută dintre antreprenori invocă acest factor ca având aportul decisiv în evoluția activității.

Aproximativ 19 la sută din numărul total al participanților la sondaj indică blocajul financiar drept principala problemă cu care se confruntă, cele mai afectate segmente fiind construcțiile (31 la sută dintre respondenți), industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (45 la sută dintre respondenți), industria extractivă (39 la sută dintre respondenți) și ramura de mașini, echipamente și aparate electrice (36 la sută dintre respondenți).

Ponderea celor care invocă impactul negativ al creșterii ratelor dobânzilor la creditele bancare a fost de 12 la sută, cele mai afectate segmente fiind industria chimică și industria de prelucrare a lemnului (în opinia a 42 și respectiv 30 la sută dintre respondenți).

Alți factori de frânare a producției invocați de operatorii economici, dar într-o proporție inferioară celor enumerați anterior, sunt evoluția cursului de schimb (în opinia a 7 la sută dintre companii) și lipsa materiilor prime (pentru 5 la sută dintre managerii intervievați).

Utilizarea
forței
de muncă

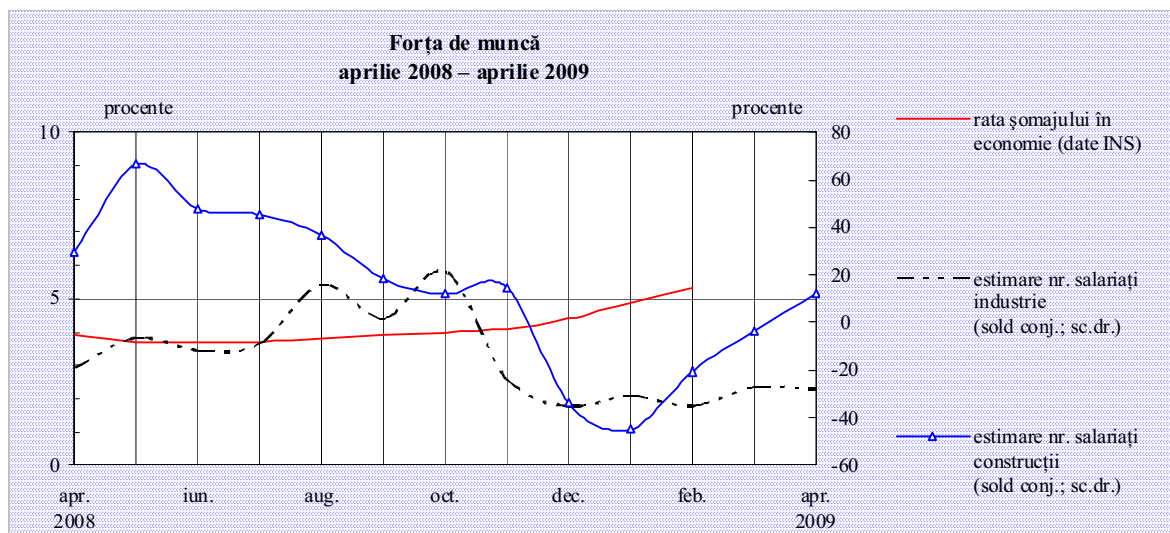
Disponibilizările de personal vor continua în industrie; noi angajări în construcții

Restrângerea numărului de salariați va continua în sectorul industrial și în luna aprilie, soldul opiniilor menținându-se la o dimensiune comparabilă cu cea din luna precedentă (-28 la sută). În schimb, în sectorul construcțiilor, cererea de forță de muncă se va intensifica pe fondul revigorării activității, soldul opiniilor majorându-se de la -3 la sută la +12 la sută.

Disponibilizările vor continua în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (-65 la sută), industria de mașini, echipamente și aparate electrice (-53 la sută), industria materialelor de construcții (-46 la sută) și industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (-43 la sută), toate aceste ramuri consemnând solduri conjuncturale pronunțat negative și în luna aprilie. Pentru restul ramurilor industriale, opiniile formulate sunt, în general, de păstrare a schemelor de personal la nivelul existent.

Pe fondul unui volum în creștere de lucrări, 27 la sută dintre constructorii anticipează că vor avea nevoie de noi angajați (comparativ cu 19 la sută în luna martie), iar 57 la sută nu întrevăd modificări ale numărului de salariați.

Numărul
de salariați:
industrie ↘
construcții ↗

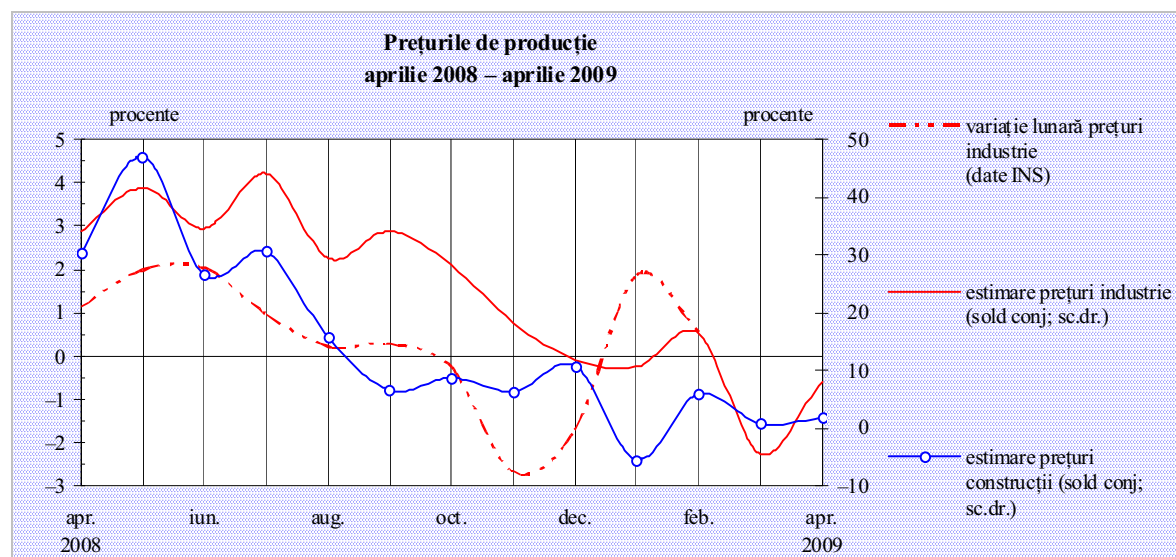

Ajustări de mică amploare ale prețurilor de producție în industrie și construcții

Prețurile de producție în sectorul industrial ar putea consemna în luna aprilie o accelerare de ritm – soldul conjunctural a revenit la valori pozitive – dar de intensitate redusă, dată fiind dimensiunea modestă a soldului conjunctural (8 la sută).

Cele mai probabile majorări de prețuri sunt anticipate în industria alimentară și a băuturilor (24 la sută), în contextul cererii ridicate de bunuri alimentare în perioada sărbătorilor de Paști, și în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (+29 la sută). Majoritatea ramurilor industriale și-ar putea menține prețurile la nivelul din luna precedentă, această tendință fiind anticipată de peste 90 la sută dintre operatorii din industria extractivă, industria materialelor de construcții, industria mijloacelor de transport rutier și activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde și de totalitatea producătorilor din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi, industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV.

Nici în sectorul construcțiilor nu vor interveni ajustări importante ale prețurilor, răspunsurile formulate de aproximativ 80 la sută dintre respondenți indicând stabilitatea acestora.

*Prețuri de
producție:
industrie ↗
construcții →*

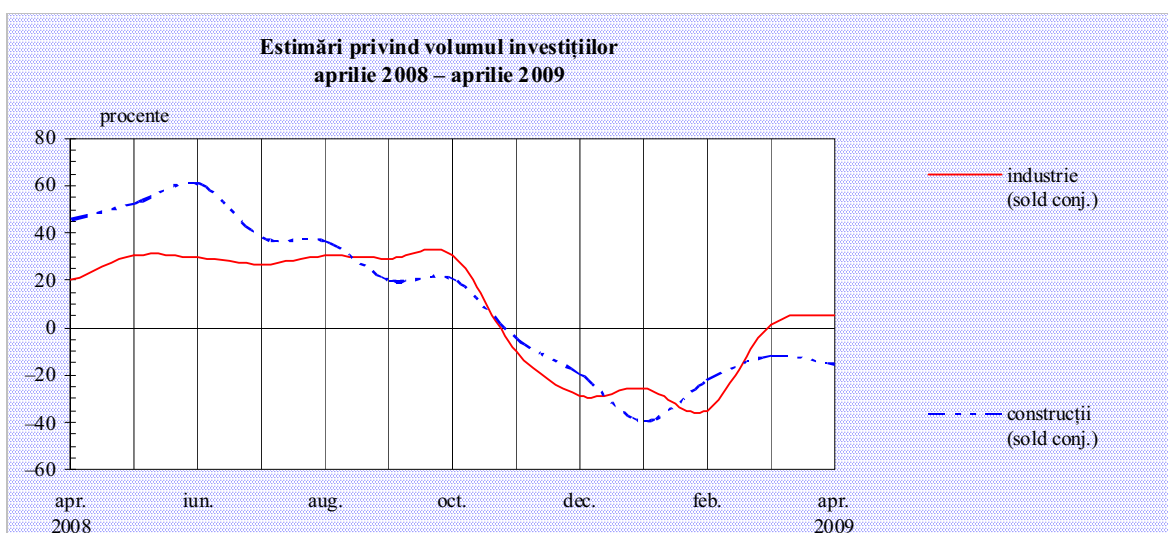
Investiții

Activitate investițională redusă în industrie și construcții

Tendența de stagnare a acumulărilor de capital, semnalată de operatorii industriali în luna martie, se va prelungi probabil și în aprilie, în condițiile în care soldul conjunctural pozitiv s-a menținut la un nivel modest (5 la sută). O situație diferită s-ar putea consemna în construcții, unde volumul investițiilor s-ar putea reduce în continuare, soldul negativ al opiniilor menținându-se la o valoare apropiată celei din intervalul precedent (-15 la sută).

Similar lunii precedente, contribuția majoră la perspectivele favorabile semnalate în sectorul industrial revine industriei mijloacelor de transport (+67 la sută), fiind susținută de decizia principalului producător autohton de automobile (Dacia Renault) de a aloca profitul obținut în 2008 pentru investiții. Pentru restul sectorului industrial, majoritatea opiniilor sunt neutre, excepție făcând industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, unde 65 la sută dintre operatori întrevăd restrângerea investițiilor.

Investiții:
industrie →
construcții ↓

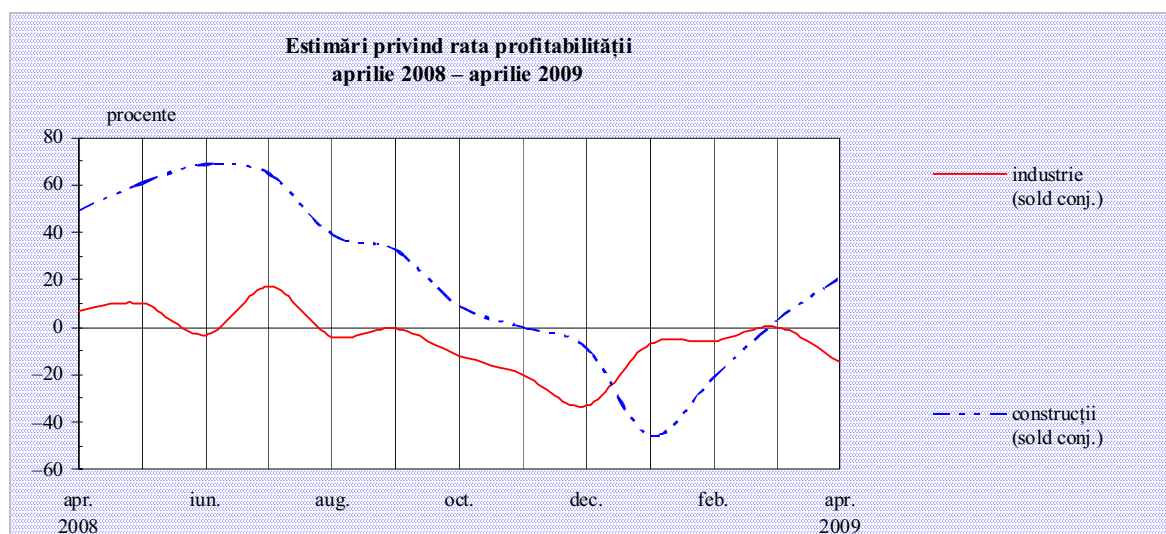

Posibilă deteriorare a ratei profitabilității în industrie; anticipații favorabile în construcții

Potrivit rezultatelor sondajului de conjunctură, sectorul industrial ar putea consemna în luna aprilie noi pierderi de profitabilitate, soldul opiniilor revenind la valori negative (-15 la sută). În schimb, pentru sectorul construcțiilor rezultatele indică o revenire a ratei profitabilității (sold conjunctural de 21 la sută) ce poate fi asociată revigorării activității.

În industria prelucrătoare, cele mai pesimiste opinii cu privire la evoluția ratei profitabilității s-au consemnat în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (-99 la sută), industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (-65 la sută) și industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (-37 la sută).

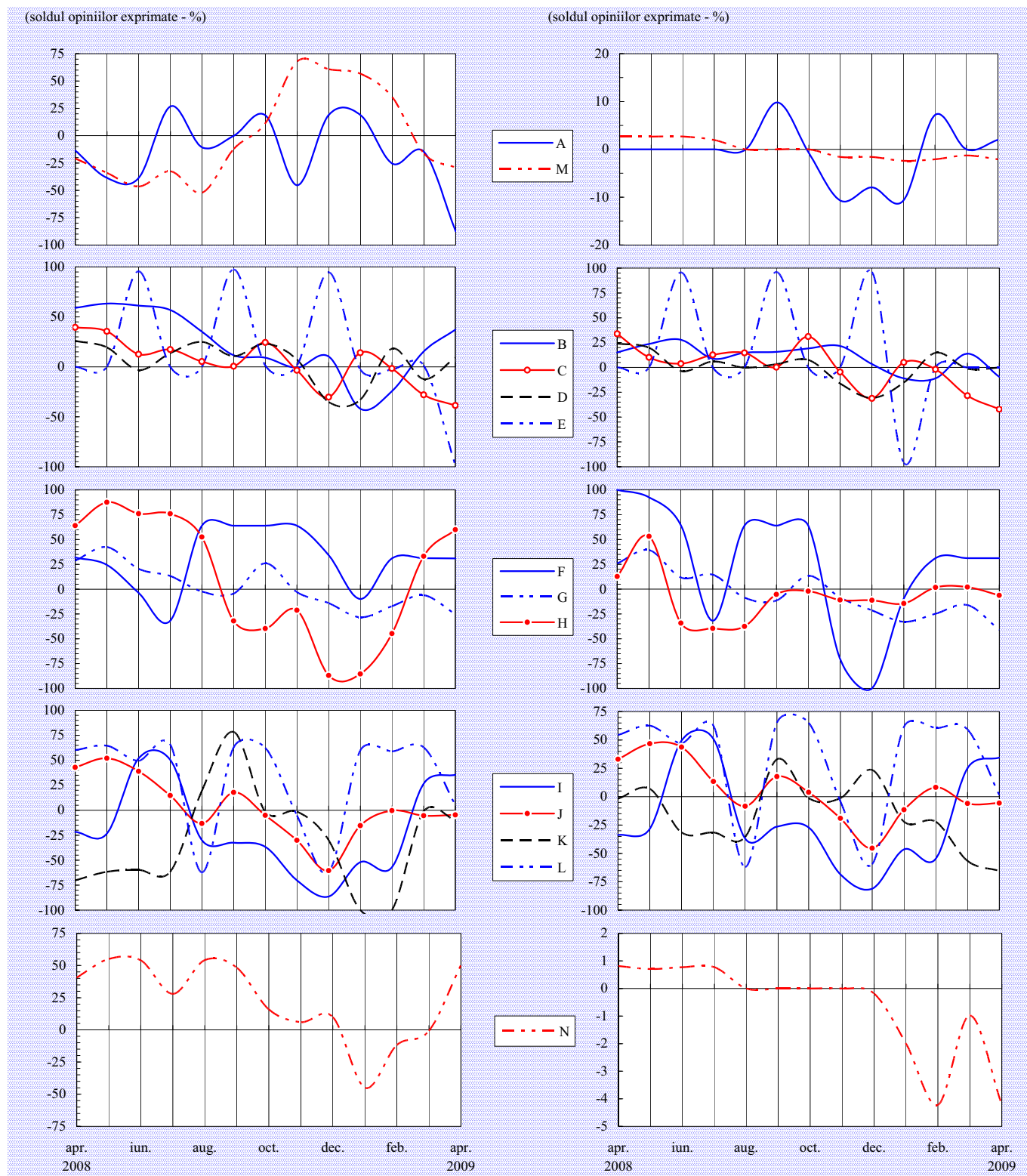
O ameliorare a perspectivelor este anticipată în industria materialelor de construcții (+30 la sută), asociată probabil intensificării activității din construcții, și în industria mijloacelor de transport, unde opiniile sunt în principal de menținere a ratei profitabilității la nivelul din luna precedentă.

Rata profitabilității:
industrie ↓
construcții ↗

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

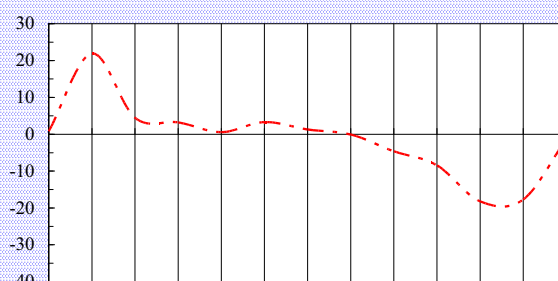
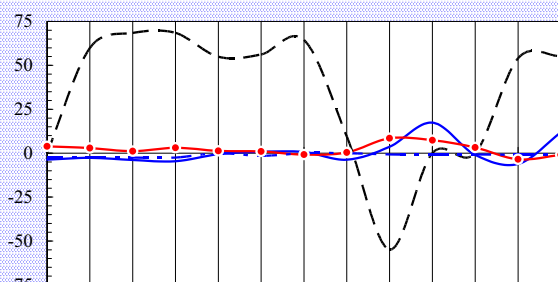
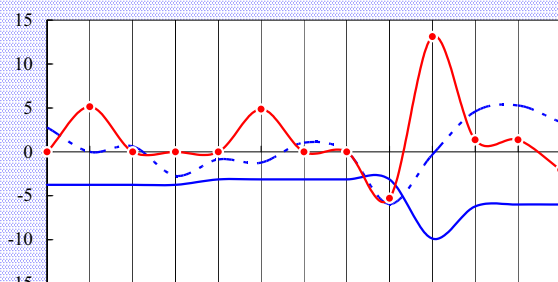
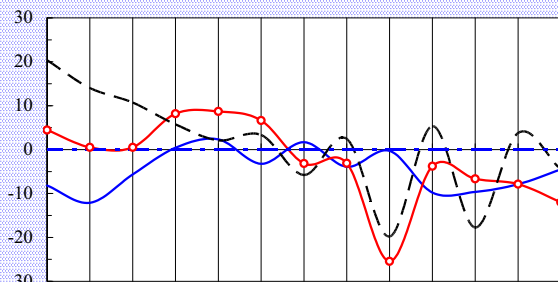
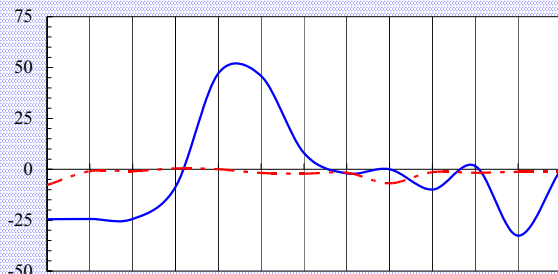
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea stocurilor de materii prime

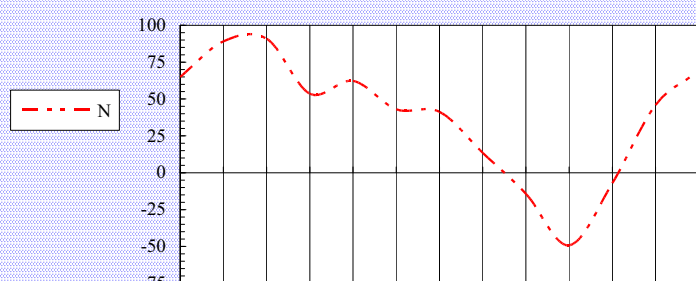
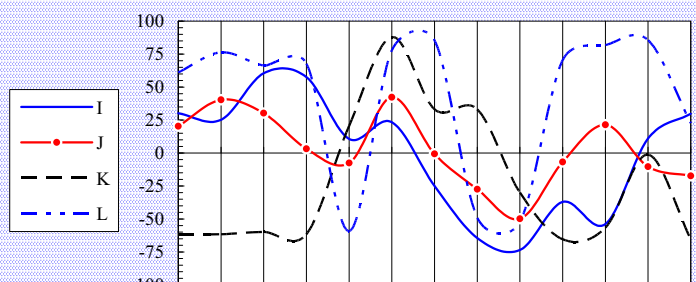
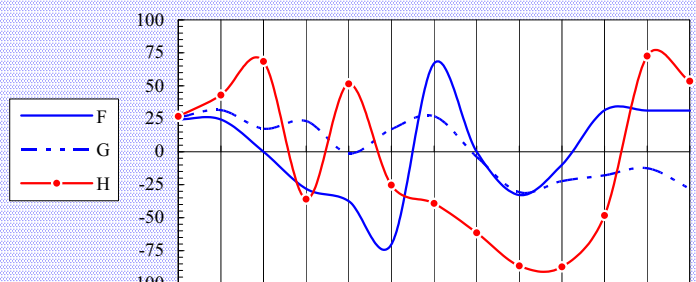
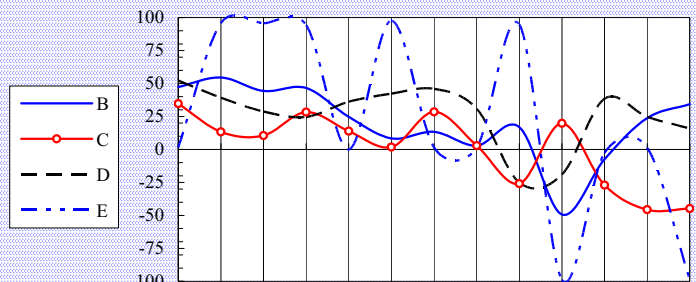
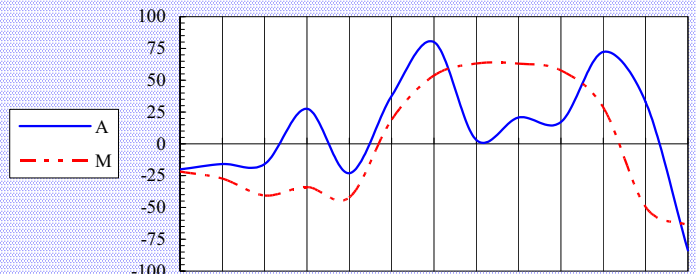
Tendența preconizată a producției

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

apr. 2008 iun. aug. oct. dec. feb. apr. 2009

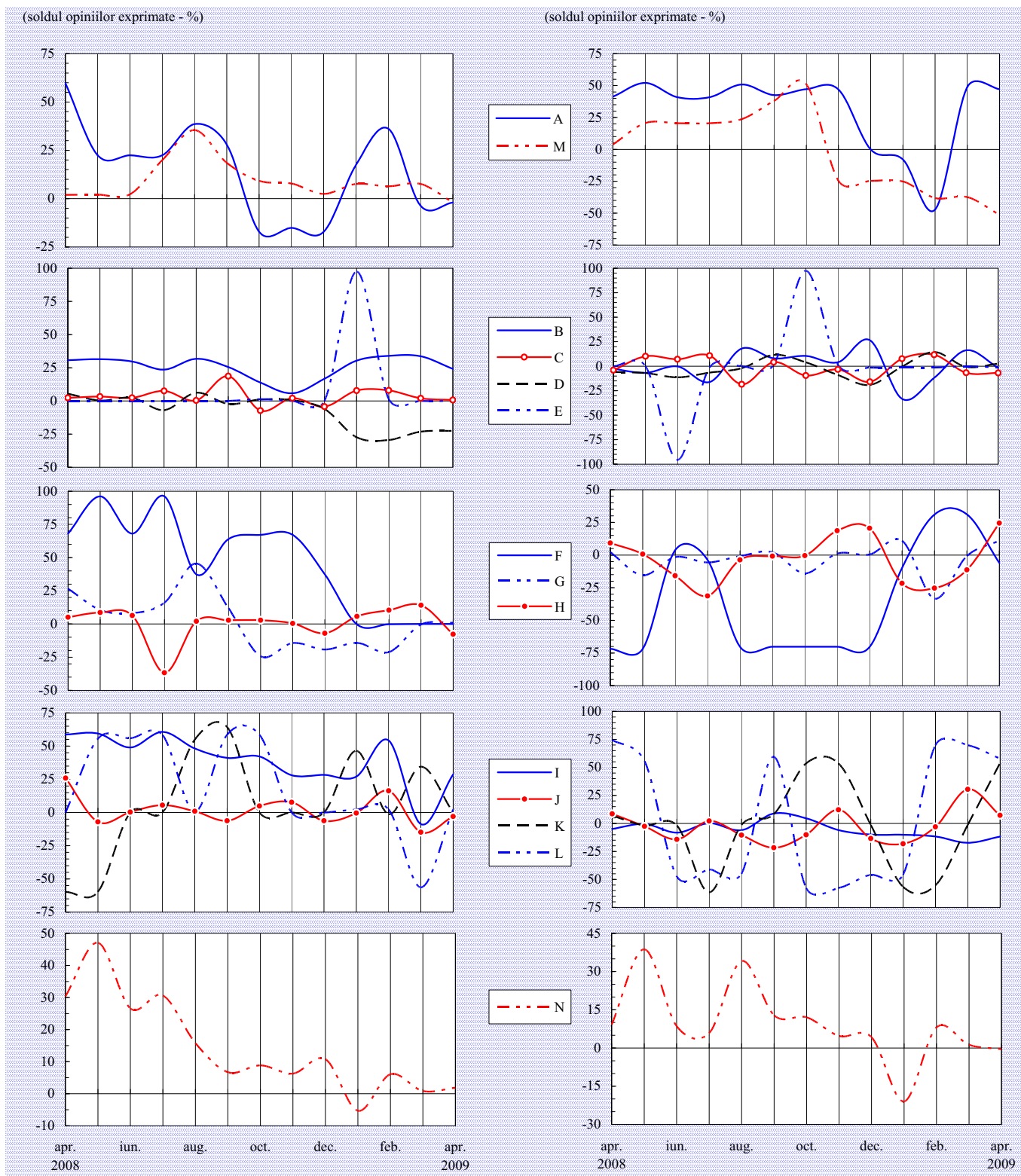

apr. 2008 iun. aug. oct. dec. feb. apr. 2009

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

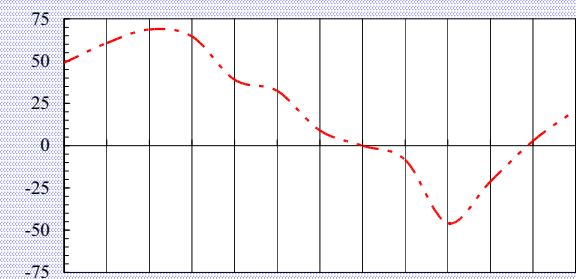
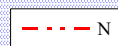
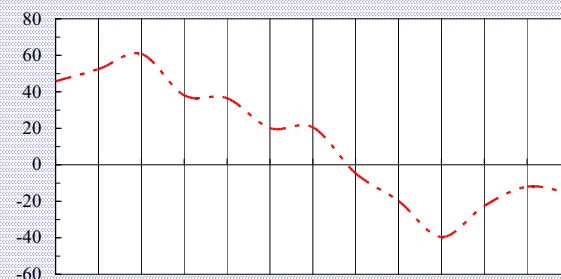
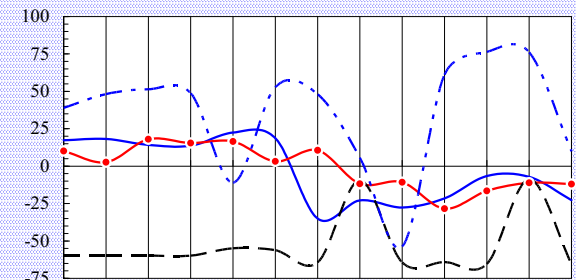
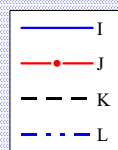
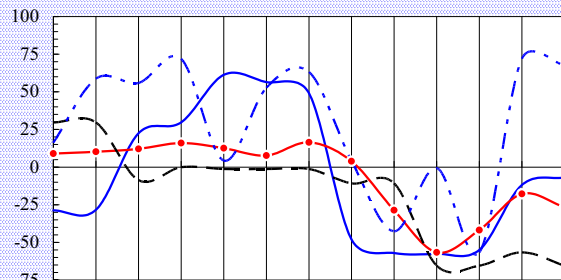
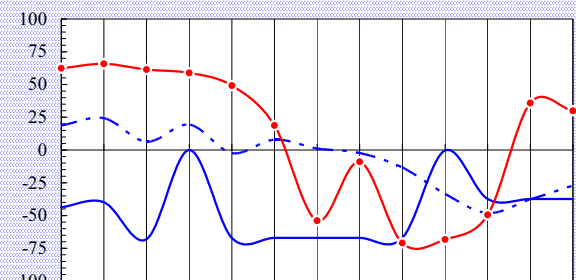
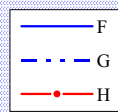
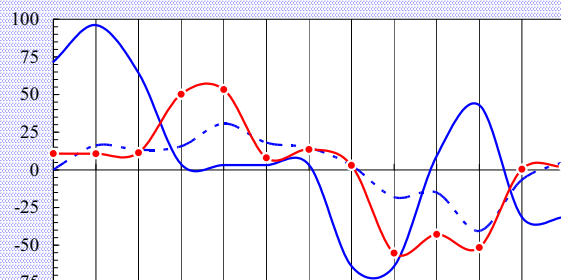
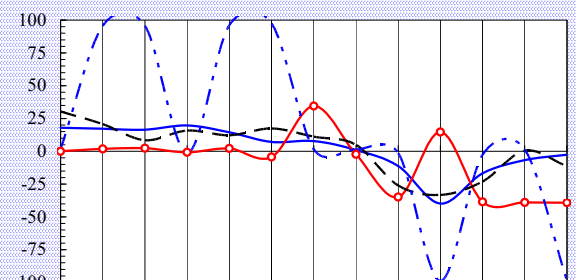
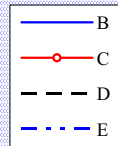
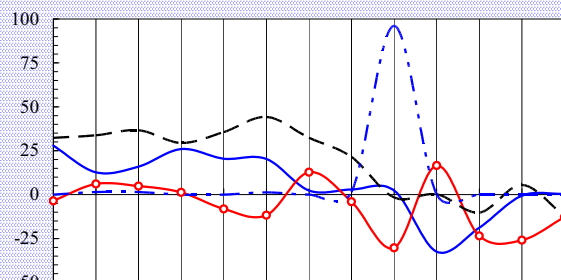
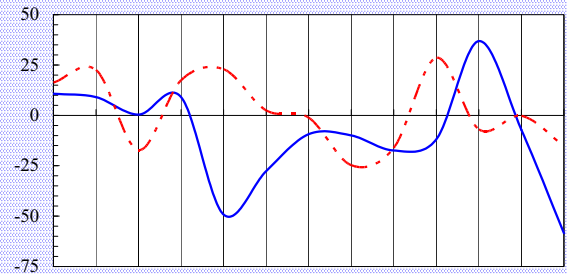
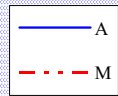
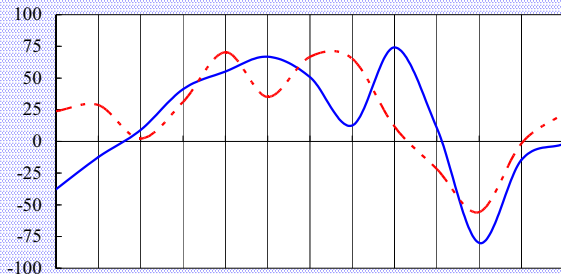
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

apr. 2008 iun. aug. oct. dec. feb. apr. 2009

apr. 2008 iun. aug. oct. dec. feb. apr. 2009

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A** - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B** - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C** - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D** - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E** - edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suport;
- F** - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G** - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H** - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I** - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J** - mașini și echipamente; mașini și aparate electrice;
- K** - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L** - mijloace de transport;
- M** - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N** - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se cere aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

Prin prelucrarea datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul acestora, prin diferența dintre totalul opiniilor ce se exprimă pentru "ascendent" ("mai mult decât suficient") și totalul opiniilor care se exprimă pentru "descendent" ("insuficient"). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este luat în calculul acestui sold.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 24 aprilie 2009.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate de Direcția Studii Economice, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări este permisă numai cu indicarea sursei.*

internet: <http://www.bnro.ro>